

BELEGGERS KRIJGEN MEER

Een half procent extra kosten in een beleggingsfonds kan op termijn duizenden euro's beleggingsopbrengst schelen. Kosten zijn dus belangrijk. Nieuwe Europese regels verplichten banken en vermogensbeheerders dit jaar tot meer kosten transparantie, en ook beleggingsfondsen – vaak een potentiële kostenpuzzel – zullen extra stappen moeten zetten.

Laten we eerlijk zijn: kosten laten weinig beleggers-harten sneller kloppen. Organiseer een beleggers-seminar 'Hoe haal ik 20 procent rendement per jaar' naast een zaal waar een expert over beleggingskosten praat, en we voelen op onze klompen wel aan waar de meeste particuliere beleggers aanschuiven. Uiteindelijk gaat het natuurlijk ook om de beleggingsresultaten. Kosten spelen echter een grote rol bij die resultaten. Vooral op de lange termijn.

Maakt het uit of een beleggingsfonds 1,3 of 1,9 procent per jaar aan kosten rekent? Ja, nogal. Bij een inleg van 25.000 euro en een gemiddeld bruto rendement van 8 procent per jaar leidt het hogere kostenpercentage in het eerste jaar tot 150 euro minder opbrengst. Dat verschil neemt met de jaren steeds sneller toe. In een beleggingsperiode van 20 jaar loopt het nadeel op tot bijna 10.000 euro!

EXECUTION ONLY

Ondanks rekensommen als hierboven, hebben beleggers relatief weinig oog voor kosten. Dat de kostenplaatjes vaak best ingewikkeld zijn, draagt niet echt bij tot een gedragsverandering. Een belegger die alleen zelf handelt (*execution only*), heeft al te maken met een hele trits kosten. Denk aan de transactiekosten voor de aan- en verkoop van effecten en de spread (het verschil

tussen de bied- en laatprijs). Verder brengt de bank of broker kosten in rekening over de effectenportefeuille, onder de noemer van basisfee, abonnementskosten of bewaarloon, en zijn er specifieke kosten bij bijvoorbeeld dividenduitbetalingen. Ook kun je als belegger bij een bank verplicht zijn een betaalrekening aan te houden, wat ook weer kosten oplevert.

Advies- en beheerconstructies leiden tot extra kosten. Ook beleggingsproducten zelf kennen kosten. Met name de interne kosten van beleggingsfondsen liggen al jarenlang onder de loep omdat ze relatief hoog kunnen zijn.

HET PRIJSKAARTJE VAN BELEGGINGSFONDSEN

De kosten van beleggingsfondsen kunnen flink oplopen, al zijn ze de laatste jaren stevig gedaald, onder meer doordat fondsen sinds 1 januari 2014 geen distributievergoeding meer mogen betalen. Ook de concurrentie met de relatief goedkopere *exchange traded funds* (etf's) en de brede aandacht voor kosten transparantie hebben een kostendrukkend effect gehad.

De Nederlandse toezichthouder AFM heeft bij beleggingsfondsen steeds ingezet op één allesomvat-

tend kostencijfer. Op die manier weten beleggers beter waar ze aan toe zijn, en is het mogelijk om kosten als een selectiecriteria – naast historische rendementen en volatiliteit – voor beleggingsfondsen toe te passen. Waar beleggers de hoogte van het rendement nog maar moeten afwachten, staan de kosten doorgaans vast.

Met de nieuwe regelgeving (zie 'Nieuwe Europese regels') lijkt zo'n allesomvattend kostencijfer binnen handbereik. Vooral nog moeten particulieren die fondsen op kosten willen vergelijken, bijvoorbeeld via Morningstar of via de VEB fondsselector, het doen met de bestaande lopende-kostenfactor. De lopende kosten van beleggingsfondsen kunnen oplopen van enkele tienden van procenten tot circa 2 procent, met

OVER DE AUTEUR

Manno van den Berg schreef als financieeljournalist 20 jaar over geldzaken en is co-auteur van het boek 'Beleggen is niet eng'.

TIP

Brengt een beleggingsfonds een *performance fee* in rekening? Kijk dan goed naar de structuur. Lig de lat hoog genoeg?